

Regeringens proposition

1976/77: 23

med förslag till lag om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde;

beslutad den 4 november 1976.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga det förslag som har tagits upp i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

JAN-ERIK WIKSTRÖM

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att vissa förvaltningsuppgifter som har karaktären av offentligrättsliga förvaltningsakter och som innefattar myndighetsutövning skall överlämnas till enskilda juridiska eller fysiska personer. Sålunda föreslås att vissa enskilda organisationer skall få utse och entlediga ledamöter och suppleanter i styrelsen för Sveriges författarfond. Vidare föreslås att enskilda forskare skall få utse elektor för val av ledamöter i forskningsråd.

Förslag till

Lag om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde

Härigenom föreskrives följande.

1 § Föreningen svenska tecknare utser och entledigar en ledamot och en suppleant för denne i styrelsen för Sveriges författarfond.

2 § Handelshögskolan i Stockholm prövar frågor om doktorandstipendier och utbildningsbidrag för doktorander till studerande vid högskolan.

Beslut enligt denna paragraf fattas av högskolans lärarråd.

3 § Musikaliska akademien prövar

1. frågor om statsbidrag till musikpedagogisk utbildningsverksamhet inom privata musikskolor i Stockholm och om villkor för detta bidrag och

2. frågor om statsbidrag till orgelospelarkurs och om villkor för detta bidrag.

Musikaliska akademien handhar

1. orgelospelarkurs och

2. kurser för avläggande av organist- och kantorexamen, för avläggande av pedagogisk examen för kyrkokantorer samt för utbildande av kyrkomusiker vid Svenska diakonsällskapets diakonskola.

Beslut enligt denna paragraf fattas av akademiens styrelse.

4 § Riksföreningen mot cancer prövar frågor om anslag av statliga medel för forskning inom föreningens verksamhetsområde.

5 § Stiftelsen Institutet för rikskonsserter prövar

1. frågor om statsbidrag och förlusttäckningsgarantier av statliga medel till regionala och lokala musikaktiviteter samt

2. frågor om statsbidrag till svenska musikers utlandsverksamhet.

6 § Stiftelsen Svensk-norska samarbetsfonden prövar frågor om statliga stipendier inom fondens verksamhetsområde.

7 § Stiftelsen Sveriges fria konstskolor prövar frågor om stöd av statliga medel åt verksamheten vid vissa konstskolor i Stockholm, Göteborg och Malmö.

8 § Svenska fotografernas förbund utser och entledigar en ledamot och en suppleant för denne i styrelsen för Sveriges författarfond.

9 § Svenska föreningen Norden prövar

1. frågor om lärarutbyte mellan de nordiska länderna och

2. frågor om statsbidrag till resor och statliga stipendier inom föreningens verksamhetsområde.

10 § Sveriges författarförbund

1. prövar frågor om fördelning av statliga medel till författare och översättare för utnyttjande av deras verk i form av talböcker och i tidsningar samt

2. utser och entledigar åtta ledamöter och en suppleant för var och en av dem i styrelsen för Sveriges författarfond.

11 § Sveriges hantverks- och industriorganisation prövar frågor om statsbidrag till kostnader för granskning av gesällprov.

12 § Den som är verksam inom forskningsråds verksamhetsområde får delta i val av de elektorerna som har att välja ledamöter i forskningsrådet.

13 § För utövande av förvaltningsuppgift enligt denna lag gäller de föreskrifter som meddelas av regeringen eller myndighet som regeringen utser.

Regeringen eller myndighet som regeringen utser kan besluta om undantag från föreskrifterna i denna lag.

Denna lag träder i kraft två veckor efter den dag, då lagen enligt uppgift på den har utkommit från trycket i Svensk författningssamling. Genom lagen upphävs lagen (1976: 426) om överlämnande av förvaltningsuppgifter till föreningar, samfälligheter och stiftelser inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde.

UTBILDNINGSDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1976-11-04

Närvarande: statsministern Fälldin, ordförande, och statsråden Bohman, Romanus, Turesson, Gustavsson, Antonsson, Mogård, Olsson, Dahlgren, Asling, Söder, Troedsson, Mundebo, Krönmark, Wikström, Johansson, Friggebo

Föredragande: statsrådet Wikström

Proposition med förslag till lag om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde

Enligt 11 § förordningen (1962: 652) om Sveriges författarfond (omtryckt 1975: 1210, ändrad senast 1976: 652) utser Sveriges författarförbund åtta samt Föreningen svenska tecknare och Svenska fotografernas förbund gemensamt en av de f. n. sammanlagt tretton ledamöterna i styrelsen för Sveriges författarfond. För varje ledamot som utses av de angivna sammanslutningarna utses en suppleant i samma ordning. Tidigare detta år har beslutats att Föreningen svenska tecknare och Svenska fotografernas förbund i fortsättningen skall utse var sin ledamot och suppleant i styrelsen för fonden (prop. 1975/76: 135 s. 235, KrU 1975/76: 35, rskr 355).

Enligt riksdagens beslut (prop. 1975/76: 129, UbU 1975/76: 32, rskr 1975/76: 368) skall tre nya forskningsråd inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde inrättas den 1 mars 1977, nämligen humanistisk-samhällsvetenskapliga, medicinska och naturvetenskapliga forskningsråden. Majoriteten av ledamöterna i vart och ett av dessa forskningsråd skall utses av en elektorsförsamling. Elektorerna skall väljas av professorer, biträdande professorer, universitetslektorer, docenter, forskarassistenter och vissa andra enskilda personer som i sitt arbete sysslar med forskning inom forskningsrådets verksamhetsområde.

Utseende och entledigande av ledamöter i styrelsen för Sveriges författarfond utgör myndighetsutövning. Myndighetsutövning kan f. n. överlämnas till enskilda sammanslutningar endast genom lag (jfr prop. 1973: 90, KU 1973: 26, rskr 1973: 265, KU 1974: 8, rskr 1974: 19 samt prop. 1975/76: 209 s. 166—168, KU 1975/76: 56, rskr 1975/76: 414). Enligt en vilande grundlagsändring (prop. 1975/76: 209, KU 1975/76: 56, rskr 1975/76: 414) skall sådant överlämnande framdeles även kunna

ske med stöd av lag. Enligt övergångsbestämmelserna till regeringsformen äger äldre författning eller föreskrift fortsatt giltighet utan hinder av att den inte har tillkommit i den ordning som skulle ha iakttagits vid tillämpning av regeringsformen. Föreskrifterna om utseende av ledamöter i styrelsen för Sveriges författarfond är alltså allttjämt gällande utan hinder av att de inte har lagens form. Däremot kan ändring i dessa föreskrifter endast ske i lag eller, om grundlagsändringen antages, med stöd av lag. Mot denna bakgrund har beslutet om utökning av styrelsen inte kunnat förverkligas. Den tidigare regeringen har den 3 juni 1976 beslutat att riksdagen skulle föreläggas förslag till den lagstiftning som behövs. Den har också på förslag av Föreningen svenska tecknare och Svenska fotografernas förbund interimistiskt utsett ytterligare en ledamot i styrelsen för Sveriges författarfond. Jag förordar att förslag till lagstiftning nu föreläggs riksdagen.

Även utseende av elektorer för val av ledamöter i forskningsråd får anses innefatta myndighetsutövning. Enligt den vilande grundlagsändringen kan denna myndighetsutövning överlämnas till enskilda personer med stöd av lag. Jag föreslår att förslag till sådan lagstiftning bör föreläggas riksdagen.

Den nya lagstiftning som jag har förordat kan lämpligen sammanföras med de föreskrifter som redan finns i lagen (1976: 426) om överlämnande av förvaltningsuppgifter till föreningar, samfälligheter och stiftelser inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde till en ny gemensam lag om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde.

Mitt förslag till ny lag gäller i vad det avser utseende av elektorer för val av ledamöter i forskningsråd (12 §) under förutsättning att riksdagen antager den förut angivna vilande grundlagsändringen.

Med hänvisning till vad jag nu anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att antaga inom utbildningsdepartementet upprättat förslag till lag om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde.

Regeringen ansluter sig till fördragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga det förslag som fördraganden har lagt fram.

